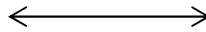

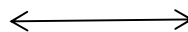
De verschillende markten

De goederen- en dienstenmarkt:

Het bedrag dat betaald wordt voor de goederen heet de prijs. De goederen gaan daarbij over van eigenaar. Het is de koper hier dus te doen om het eigendom van de goederen. Dit is een belangrijk verschil met de vermogensmarkt.

De vermogensmarkt:

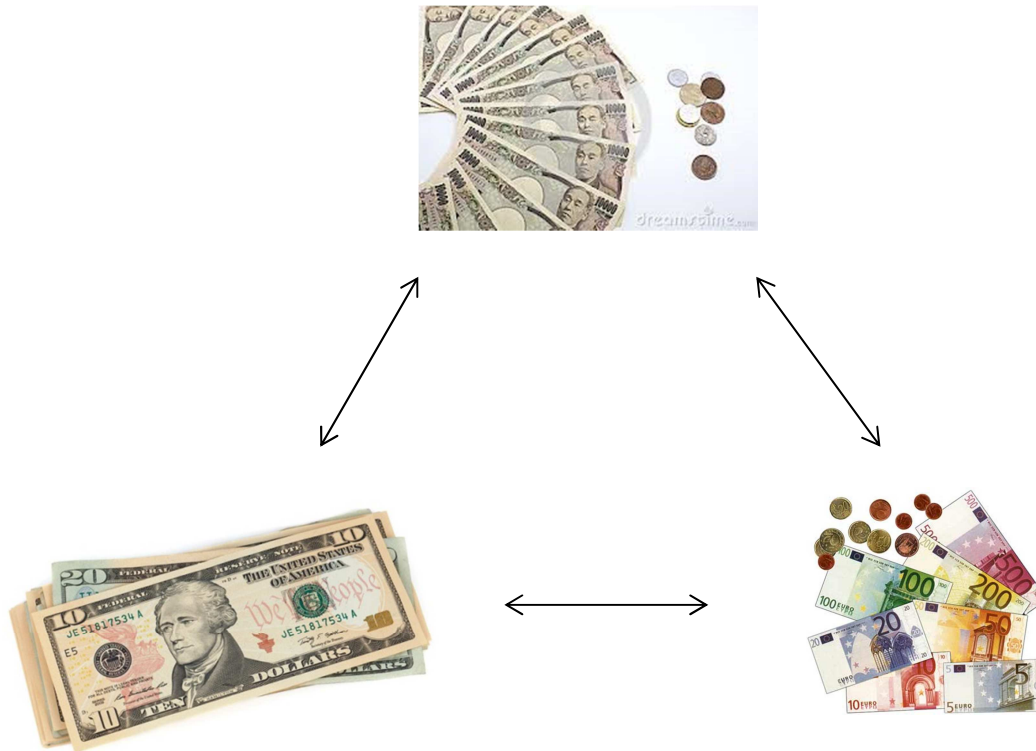

Deze obligatie heeft een prijs van € 50,-. Maar er is een groot verschil met de goederenmarkt. Na verloop van tijd krijgt degene die de obligatie heeft gekocht zijn geld weer terug. Tot die tijd krijgt hij jaarlijks rente uitgekeerd. In dit geval is dat 10% dus maar liefst € 5,- per jaar. De koper van een obligatie heeft het dus niet gemunt op de obligatie maar op de rente die hij krijgt.

Degene die een obligatie uitgeeft heeft tijdelijk geld nodig. De overheid doet dit jaarlijks om het tekort te financieren.

De vermogensmarkt bestaat uit de kapitaalmarkt en de geldmarkt. Op de kapitaalmarkt worden langlopende vermogenstitels verhandeld (bijvoorbeeld obligaties). Op de geldmarkt gaat het om kortlopende vermogenstitels (soms zelfs voor maar één dag).

De valutamarkt

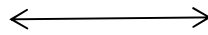

Het bedrag dat je moet betalen voor de valuta die je koopt heet de wisselkoers.

Voorbeeld: \$ 1 = € 0,76 ¥ 10.000 = € 76,99

Op deze markt vinden we importeurs en exporteurs, maar ook mensen die willen beleggen in een ander land. Banken zijn de concrete vorm van deze markt. De centrale bank koopt of verkoopt soms op deze markt. Maar dat doet ze alleen als ze de koers wil laten stijgen of dalen (intervenieren) of als er een vaste wisselkoers is en ze deze vaste wisselkoers in stand moet houden.

De arbeidsmarkt

Op de arbeidsmarkt wordt uiteraard niet de arbeider verhandeld maar de diensten van een arbeider. De betaling voor deze diensten noemt men het loon.

De samenhang tussen deze markten

Stel ik ben een ondernemer. Ik heb geld nodig en besluit daarom obligaties uit te geven (**vermogensmarkt/kapitaalmarkt**). Met het verkregen geld koop ik machines en een fabriek (**goederenmarkt**). Ik neem arbeiders in dienst (**arbeidsmarkt**) en begin te produceren. Mijn halffabricaten haal ik uit het buitenland en daarvoor heb ik buitenlandse valuta nodig (**valutamarkt**). De eindproducten verkoop ik aan de detailhandel (**goederenmarkt**). Gedurende de eerste maanden heb ik nog niet genoeg geld verdiend om mijn arbeiders te kunnen betalen. Ik sluit daarom bij de bank een lening af om de eerste maanden door te kunnen komen (**vermogensmarkt/geldmarkt**).